

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 50/26

Luxemburg 14. apríla 2026

Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-590/23 | Pelham (Pojem „pastiš“)

Súdny dvor spresnil rozsah výnimky „pastiš“ v kontexte „hudobného vzorkovania“ (sampling)

Táto výnimka má zabezpečiť spravodlivú rovnováhu medzi ochranou autorských práv a slobodou umenia

V rámci dlhotrvajúceho sporu týkajúceho sa použitia vzorky (sample) hudobnej skladby nemeckej skupiny Kraftwerk Súdny dvor spresnil rozsah výnimky „pastiš“, ktorá umožňuje použiť prvky diela chránené autorským právom bez predchádzajúceho súhlasu nositeľov práv.

Súdny dvor okrem iného konštatoval, že táto výnimka sa vzťahuje na diela, ktoré pripomínajú jedno alebo viacero existujúcich diel, pričom sa od nich zreteľne odlišujú, a ktoré využívajú niektoré z ich charakteristických prvkov chránených autorským právom, a to aj prostredníctvom „vzorkovania“ (sampling), s cieľom nadviazať s týmito dielami umelecký alebo tvorivý dialóg, ktorý je ako taký rozpoznateľný. Tento dialóg môže mať rôzne formy, napríklad formu otvorenej štylistickej imitácie týchto diel, vzdania pocty týmto dielam alebo humoristickej či kritickej konfrontácie s týmito dielami.

Nemecká hudobná skupina Kraftwerk v roku 1977 zverejnila zvukový záznam, ktorý obsahoval skladbu *Metall auf Metall*.

Obaja zakladatelia tejto skupiny podali žalobu na nemecké súdy proti dvom autorom hudobnej skladby *Nur mir*, ako aj proti spoločnosti Pelham GmbH, ktorá je producentom zvukových záznamov, na ktorých táto skladba vyšla v roku 1997 (a opätovne v roku 2004). Vytýkajú¹ im najmä porušenie práva súvisiaceho s autorským právom, ktorého sú nositeľmi ako výrobcovia zvukových záznamov², pretože v elektronickej forme skopírovali vzorku (sample) rytmickej sekvencie v dĺžke približne dvoch sekúnd prevzatej zo skladby *Metall auf Metall* a túto vzorku prostredníctvom postupných opakovaní začlenili do skladby *Nur mir*.

V spore, ktorý trvá už viac ako 20 rokov,³ treba vyriešiť otázku, či je toto vzorkovanie od 7. júna 2021 v súlade s právom ako použitie na účely „pastiša“. K tomuto dátumu nadobudla v Nemecku účinnosť výnimka z autorského práva a práv výrobcov zvukových záznamov, ktorá na účely karikatúry, paródie alebo pastiša povoľuje rozmnožovanie, šírenie a verejné sprístupňovanie uverejneného diela.

Keďže táto výnimka má svoj pôvod v práve Únie⁴, Spolkový súdny dvor požiadal Súdny dvor o spresnenie rozsahu pojmu „pastiš“.

Súdny dvor odpovedal, že výnimka „pastiša“⁵ zahŕňa výtvary, ktoré evokujú jedno alebo viacero existujúcich diel, pričom sa vo vzťahu k nim objavujú viditeľné rozdiely, a ktoré používajú niektoré z ich charakteristických prvkov chránených autorským právom, a to aj prostredníctvom „vzorkovania“ (sampling), s cieľom nadviazať s týmito dielami umelecký alebo tvorivý dialóg, ktorý je ako taký rozpoznateľný. Tento dialóg môže mať rôzne formy, okrem iného formu otvorenej štylistickej imitácie týchto diel, vzdania pocty týmto dielam alebo humoristickej či kritickej konfrontácie s týmito dielami.

Na to, aby bolo možné konštatovať, že k použitiu dochádza „na účely“ pastiša v zmysle tohto ustanovenia, stačí, aby osoby, ktoré poznajú existujúce dielo, z ktorého sa prvky vypožičali, boli schopné rozpoznať povahu „pastiša“. Nie je teda potrebné konštatovať, že používateľ mal v úmysle dielo použiť na také účely.

Súdny dvor konštatoval, že tento výklad výnimky „pastiš“ zabezpečuje primeranú rovnováhu medzi ochranou slobody umenia a ochranou autorského práva, ako aj právnu istotu.

Je úlohou Spolkového súdneho dvora, aby rozhodol v spore, ktorý prejednáva, s prihliadnutím na odpovede Súdneho dvora. V návrhu na začatie prejudiciálneho konania Spolkový súdny dvor uviedol, že na základe zistení z predchádzajúceho konania⁶ hudobná skladba *Nur mir* predstavuje umeleckú konfrontáciu s rytmickou sekvenciou prevzatou zo skladby *Metall auf Metall* do iného hudobného žánru, pričom je napriek zníženiu tempa a rytmickému posunu rozpoznateľná ako odkaz na originál.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie rozsudku a jeho prípadné zhrnutie](#) sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Traian Moga ☎ (+352) 4303 3732

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

Zostaňte v spojení!

¹ Jeden zo zakladateľov zomrel v roku 2020 a odvtedy je účastníkom sporu jeho právny nástupca.

² Na ktorých sa nachádza skladba *Metall auf Metall*.

³ V odpovedi na predchádzajúcu prejudiciálnu otázku nemeckého Spolkového súdneho dvora v rámci toho istého sporu Súdny dvor už spresnil, že sampling môže predstavovať porušenie práv výrobcu zvukového záznamu, ak sa uskutočňuje bez jeho súhlasu. Použitie zvukovej vzorky prevzatej zo zvukového záznamu v upravenej a pri počúvaní nerozpoznaiteľnej podobe však nepredstavuje porušenie týchto práv, a to ani v prípade, že taký súhlas chýba (pozri rozsudok z 29. júla 2019, Pelham a i., [C-476/17](#); pozri tiež tlačové komuniké [č. 98/19](#)).

⁴ [Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES](#) z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti. Táto smernica stanovuje členským štátom možnosť stanoviť výnimky alebo obmedzenia výlučných práv rozmnožovania a verejného prenosu, pokiaľ ide o použitie na účely karikatúry, paródie alebo pastiša.

⁵ Uvedená v článku 5 ods. 3 písm. k) smernice 2001/29. Súdny dvor v tejto súvislosti uvádza, že táto výnimka nemá univerzálny charakter (*Auffangtatbestand*) v tom zmysle, že by sa vzťahovala na akúkoľvek formu tvorivého využitia materiálu chráneného autorským právom.

⁶ Pred Vyšším krajiným súdom Hamburg.